

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

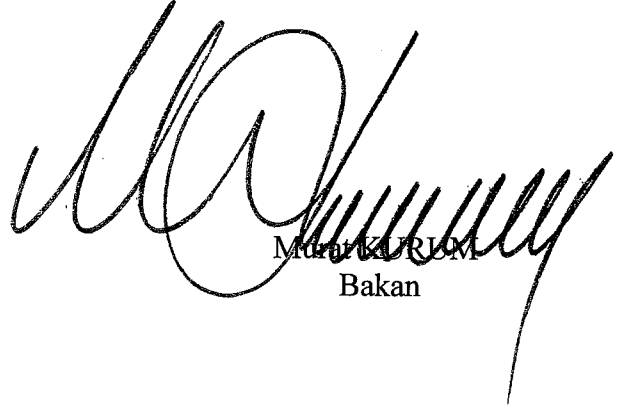
Sayı :30824082-610 - 13122022
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

24 Temmuz 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURBAN
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ
SAYIN GİZEM ÖZCAN'IN
TBMM 7/25166 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

7/25166
GK 123

SORULAR

Muğla İli, Fethiye İlçesi, Karagözler Mahallesi, Aksazlar Koyu Mevkii'nde, Maredian Turizm Denizcilik Yatırımları İnşaat ve Ticaret Limited Şirketi tarafından "Yat ve Tekne Bağlama İskelesi Projesi" gerçekleştirilmek istenmektedir. Toplam 124.487,11 m² alanda planlanan proje kapsamında 280 yat ve tekne kapasiteli bir bağlama iskelesi inşa edilmesi planlanmaktadır.

Proje ile ilgili Çevresel Etki Değerlendirme süreci başlamış ve 25.02.2025 tarihinde Halkın Katılım Toplantısı düzenlenmiştir. Toplantıda Fethiye'de yaşayan yurttaşlar, sivil toplum örgütleri ve Fethiye Belediyesi projenin doğaya ve insan sağlığına geri döndürülemez zararlara neden olacağını belirterek projeyi bu şekliyle istemediklerini vurgulamışlardır.

Proje sahası Özel Çevre Koruma Bölgesi ve Önemli Doğa Alanı niteliklerine sahip bir bölgede yer almakta olup, doğal yaşam, ekosistem dengesi ve kıyı dokusu açısından kritik bir alanı kapsamaktadır. Proje, Deniz Turizmi Yönetmeliği'nin 9. maddesinde belirtilen yat limanı standartlarını karşılamamakta olup "Yat Yanaşma Yeri" statüsünde değerlendirilmiştir. Buna rağmen, inşaat ve işletme sürecinin deniz ekosistemine, kıyı şeridinde ve bölge halkının yaşam alanlarına olası etkileri ciddi soru işaretleri oluşturmaktadır.

Fethiye Körfezi, uzun zamandır ciddi bir çevresel krizle karşı karşıyadır. Bilimsel raporlar, körfezdeki su kalitesinin giderek düştüğünü, oksijen seviyelerinin azaldığını ve ekosistemin can çekiştiğini ortaya koymaktadır. Atık suların yeterince arıtılmadan denize deşarj edilmesi, yat ve teknelerden kaynaklanan sintine suyu ve petrol türevli atıkların deniz ortamına karışması, kıyı ekosistemini ve deniz yaşamını tehdit eden başlıca unsurlar arasındadır. Böyle bir durumda, 280 yat ve tekne kapasiteli yeni bir bağlama iskelesinin devreye girmesi, körfezin taşıma kapasitesini zorlayacak ve mevcut çevre sorunlarını daha da ağırlaştıracaktır. Körfezi kurtarmak için acil önlemler alınması gerekirken, ek yük getiren projelere izin verilmesi, bölgenin geri dönüşü olmayan bir çevresel yıkıma sürüklenmesi anlamına gelecektir.

Fethiye Belediyesi, söz konusu yat ve tekne bağlama iskelesi projesinin yer seçiminin yanlış olduğunu belirterek, projenin bölgedeki doğal dengeyi bozacağını ve kıyı ekosistemine geri dönüşü zor zararlar vereceğini ifade etmiştir. Özellikle, projenin bulunduğu alanın Özel Çevre Koruma Bölgesi ve Önemli Doğa Alanı statüsünde olması, kıyı şeridinde ekolojik dengeyi tehdit edebileceği yönünde ciddi endişelere yol açmaktadır. Belediye, körfezdeki mevcut kirlilik ve deniz ekosisteminin zaten kırılğan bir durumda olduğunu hatırlatarak, yeni bir iskele inşasının bu sorunu daha da ağırlaştıracığını vurgulamaktadır. Ayrıca marinanın planlandığı yer caretta caretta kaplumbağaların doğal yaşam alanıdır.

280 yat kapasiteli projenin yarımadanın hemen girişinde ve mevcut tersaneye oldukça yakın bir konumda yapılması planlanmaktadır. Bu durum, özellikle bölge trafiği açısından yaşanan sorunları ağırlaştıracaktır. Marina inşasından sonra, olası herhangi bir afette itfaiye, ambulans gibi araçların olay mahalline intikalinde çok ciddi sorunlar yaşanması kaçınılmazdır.

Bu ölçekte bir projenin, kıyı kullanımı ve kent planlaması açısından uzun vadeli etkilerinin yeterince değerlendirilmediği ve yer seçiminin bilimsel verilere dayalı olarak yeniden gözden geçirilmesi gerektiği

açıktır. Sonuç olarak; planlanan projenin, bölgedeki çevresel hassasiyetler, kıyı kullanım hakları, yerel halkın turizm ekonomisi üzerindeki etkileri, deniz kirliliği ve ekolojik denge açısından kamu yararına uygunluğu hususunda ciddi şüpheler bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1)Fethiye Körfezi'nin mevcut kirlilik durumu göz önüne alındığında, bu projenin yaratacağı ek baskıya karşı hangi bilimsel çalışmalar yapılmıştır? Projenin ekosistem üzerindeki uzun vadeli etkileri nasıl değerlendirilmektedir?
- 2)Halkın Katılım Toplantısı'nda yurttaşların ve Fethiye Belediyesi'nin bu şekliyle projeye karşı çıktığı dikkate alındığında, Bakanlığınız bu itirazları nasıl değerlendirmiştir? Halkın görüşleri doğrultusunda projenin iptal edilmesi gündeminizde midir?
- 3)Projenin Özel Çevre Koruma Bölgesi ve Önemli Doğa Alanı içinde yer alması göz önüne alındığında, Çevresel Etki Değerlendirme sürecinde hangi ek önlemler öngörülmüştür? Bu bölgedeki ekolojik dengeyi korumak adına hangi tedbirler alınmıştır?
- 4)Deniz Turizmi Yönetmeliği'ne göre "Yat Limanı" standartlarını karşılamayan ancak "Yat Yanaşma Yeri" statüsünde değerlendirilen bu projenin, kapsamı itibarıyla yat limanı işlevi göreceği düşünüldüğünde, yönetmelik açısından bir belirsizlik yaratmayacak mıdır? Bu durum, projeye dair denetim ve yaptırımların yetersiz kalmasına neden olmayacak mıdır?
- 5)Fethiye Körfezi'nin taşıma kapasitesi dikkate alındığında, mevcut bağlama alanlarına ek olarak 280 yat ve teknenin körfezde yaratacağı ek yük nasıl hesaplanmıştır? Körfezin mevcut ekolojik yükü ile bu projenin yaratacağı etkiler konusunda Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 6)Proje kapsamında deniz araçlarından kaynaklanacak atık su, sintine suyu ve petrol türevli atıkların bertaraf edilmesi nasıl sağlanacaktır? Bu atıkların düzenli şekilde toplanıp antıldığının denetimi hangi kurumlar tarafından yapılacaktır?
- 7)Marinanın, nesli tehlike altında olan caretta caretta türü deniz kaplumbağalarının doğal yaşam alanında inşa edilmesi, bu türün üreme ve beslenme döngüsünü nasıl etkileyecektir? Proje kapsamında, bu hassas ekosistemi korumaya yönelik hangi bilimsel önlemler alınmıştır?
- 8)Fethiye Belediyesi'nin, projenin yer seçiminin yanlış olduğuna dair görüşü Bakanlığınız tarafından nasıl değerlendirilmiştir?
- 9)Proje alanının, itfaiye ve ambulans gibi acil müdahale araçlarının ulaşımını zorlaştıracak bir noktada olması göz önüne alındığında, olası bir yangın, kaza veya çevre felaketi durumunda kriz yönetimi nasıl sağlanacaktır?
- 10)Bu projenin Fethiye'deki turizm ekonomisine etkileri konusunda herhangi bir sosyo-ekonomik etki analizi yapılmış mıdır? Bölgedeki mevcut turistik işletmelerin ve yerel halkın ekonomik faaliyetlerine olası zararlar nasıl hesaplanmıştır?

CEVAPLAR

Bahse konu edilen proje ile ilgili ÇED Yönetmeliği kapsamında hazırlanan ÇED Başvuru Dosyası ile 31.12.2024 tarihinde Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sistemi (E-ÇED) üzerinden Bakanlığımıza başvuru yapılarak ÇED süreci başlatılmış olup, bu bağlamda 25.02.2025 tarihinde Halkın Bilgilendirilmesi ve Sürece Katılımı Toplantısı yapılmıştır. Geline tarih itibarıyla, projenin yeri ve teknik özellikleri kapsamında teşkil edilen komisyon tarafından projenin önemli çevresel boyutları ile halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısındaki görüş ve öneriler göz önüne alınmak suretiyle Yönetmeliğin Ek-3'teki çevresel etki değerlendirmesi genel formatında belirtilen ana başlıklar altında ele alınması gereken konuları tanımlayan Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu Özel Formatı aşamasında ÇED süreci devam etmektedir.

Bu itibarla, anılan proje için Bakanlığımızca verilen Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu Özel Format çerçevesinde hazırlanacak ÇED Raporu'nda projenin olası çevresel etkileri ve alınacak önlemler detaylandırılacak, ÇED süreci içerisinde ilgili tüm kurumların katılımıyla oluşturulan komisyon marifetiyle proje tüm yönleriyle incelenecek olup olası çevresel etkileri detaylı bir şekilde irdelenerek ÇED Yönetmeliği kapsamında olumlu ya da olumsuz karar verilecektir.

Ülkemiz deniz yetki alanlarında bulunan gemilerin ürettiği atıklar ile yük artıklarının denize verilmesinin önlenmesi ve deniz ortamının korunması maksadıyla, atık alım yükümlüleri tarafından atık kabul tesislerinin kurulması ve işletilmesi ile atık alma gemilerine ilişkin usul ve esaslar Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Yönetmelik uyarınca; atık alım yükümlüleri, gemilere atık alım hizmeti verilmesi amacıyla, Atık Kabul Tesisi Proje Raporu ve Atık Yönetim Planı hazırlayarak Bakanlığımıza sunmak ve Bakanlığımızca onaylanan Atık Kabul Tesisi Proje Raporu ve Atık Yönetim Planı'na uygun şekilde atık kabul tesisini kurmak ve işletmek zorundadır.

Atık alma gemilerini ve atık kabul tesislerini, bahse konu Yönetmeliğin gereklerinin yerine getirilmesi açısından denetleme yetkisi ve yükümlülüğü Bakanlık ve Valiliğe aittir.

Ayrıca, söz konusu yönetmelik kapsamında yapılan işlemlerin çevrim içi takip edilmesi amacıyla 2022/14 sayılı Denizcilik Atıkları Uygulaması Hakkında Genelge yayımlanmıştır. Gemi atıklarının (atık yağ, sintine suyu, slaç, slop, zehirli sıvı madde atıkları, pis su ve katı atıklar ile hava kirliliğinin önlenmesi amacıyla kullanılan ekipmanlardan kaynaklanan atıklar), kıyı tesisleri tarafından gemi araçlarından alınıp bertarafına kadar olan süreç Denizcilik Atıkları Uygulaması ile takip edilmektedir.

Gemi atıklarının bertarafı, Çevre Kanunu'na dayanarak yürürlüğe konulan mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.